

---

# *Axel Muusfeldts Fond Holding A/S*

C/O Kemp & Lauritzen A/S, Roskildevej 12, 2620 Albertslund

## Årsrapport for 2023

---

CVR-nr. 37 15 02 07

Årsrapporten er  
fremlagt og godkendt  
på selskabets ordinære  
generalforsamling  
den 22/5 2024

Torben Dalgaard  
Svanholm  
Dirigent



# Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
<b>Påtegninger</b>	
Ledelsespåtegning	1
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	2
<b>Ledelsesberetning</b>	
Selskabsoplysninger	5
Hoved- og nøgletal	6
Ledelsesberetning	7
<b>Årsregnskab</b>	
Resultatopgørelse 1. januar - 31. december	23
Balance 31. december	24
Egenkapitalopgørelse	28
Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december	29
Noter til årsregnskabet	30

# Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 for Axel Muusfeldts Fond Holding A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og koncernens pengestrømme for 2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Albertslund, den 3. april 2024

## Direktion

Torben Dalgaard Svanholm  
Adm. direktør

## Bestyrelse

Flemming Horn Andersen  
formand

Mogens Filtenborg

Marianne Rørslev Bock

Sven Müller

Torben Dalgaard Svanholm

Birgitte Holst

# Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Axel Muusfeldts Fond Holding A/S

## Revisionspåtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

### Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Axel Muusfeldts Fond Holding A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

### Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

### Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

### Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

# Den uafhængige revisors revisionspåtegning

## Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

## Rapporteringsforpligtelser i henhold til erklæringsbekendtgørelsen § 7, stk. 2

### Overtrædelse af selskabsloven

Selskabet har i strid med selskabslovens § 210 ydet et lån til en af selskabets kapitalejere, og ledelsen kan ifalde ansvar herfor.

Lånet med tillæg af lovpligtige renter er efterfølgende bragt til ophør.

# Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Hellerup, den 3. april 2024

**PricewaterhouseCoopers**  
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab  
*CVR-nr. 33 77 12 31*

Jacob F Christiansen  
statsautoriseret revisor  
mne18628

Kristian Højgaard Carlsen  
statsautoriseret revisor  
mne44112

# Selskabsoplysninger

<b>Selskabet</b>	Axel Muusfeldts Fond Holding A/S C/O Kemp & Lauritzen A/S Roskildevej 12 2620 Albertslund  CVR-nr: 37 15 02 07 Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december Hjemstedskommune: Albertslund
<b>Bestyrelse</b>	Flemming Horn Andersen, formand Mogens Filtenborg Marianne Rørslev Bock Sven Müller Torben Dalgaard Svanholm Birgitte Holst
<b>Direktion</b>	Torben Dalgaard Svanholm
<b>Revisor</b>	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab Strandvejen 44 2900 Hellerup

## Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	<b>Koncern</b>				
	2023	2022	2021	2020	2019
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
<b>Hovedtal</b>					
<b>Resultat</b>					
Nettoomsætning	4.168	3.300	3.146	2.730	2.232
Bruttofortjeneste	1.887	1.531	1.434	1.289	1.151
EBITA før særlige poster	158	113	104	32	80
EBITA	158	113	104	-3	80
Resultat af finansielle poster	13	-20	3	0	74
Årets resultat	114	54	64	-14	128
<b>Balance</b>					
Balancesum	2.238	1.885	1.629	1.553	1.155
Investeringer i materielle anlægsaktiver	19	37	15	22	7
Egenkapital	713	600	546	483	502
Egenkapital ekskl. minoriteter	696	585	533	472	490
Gns. antal medarbejdere	2.630	2.304	2.279	2.312	1.874
<b>Nøgletal</b>					
Afkastningsgrad	6,2%	5,0%	5,2%	-1,4%	6,8%
Egenkapitalforrentning	17,4%	9,4%	12,4%	-2,9%	29,2%
Likviditetsgrad	143,5%	130,3%	133,0%	105,5%	147,2%
Soliditetsgrad	31,9%	31,8%	32,7%	30,4%	42,4%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

# Ledelsesberetning

## ESG-Nøgletal

	Enhed	2023	2022	2021	2020
<b>ENVIRONMENT - MILJØDATA</b>					
Co2e, scope 1 pr. kørt kilometer	Gram	133	140	180	-
Co2e, scope 2	Tons	196	248	154	126
Energiforbrug	Gj	113.836	110.400	113.205	102.392
Vedvarende energiandel	%	6,9	6,6	6,1	7,9
Vandforbrug	M3	5.204	5.663	4.939	5.998
Co2e, scope 1	Tons	6.490	6.167	6.239	5.793
Andel af dieselvarebiler (EURO6-standard)	%	98	97	96	90
Andel af elforbrug via grønne certifikater	%	100	100	100	100
Andel af affald genanvendt fra K&L lokationer	%	74	70	-	-
<b>SOCIAL – SOCIALE DATA</b>					
Fuldtidsarbejderstyrke	FTE	2.630	2.304	2.279	2.312
Kønsdiversitet	%	8,5	8,4	9,0	9,1
Kønsdiversitet for øvrige ledelseslag	%	9,4	8,5	10,5	-
Lønforstel mellem køn (funktionærer)	Gange	1,5	1,5	1,4	1,4
Sygefravær	%	3,9	4,1	4,2	3,9
Ulykker med fravær	LTIF	7,2	7,2	8,4	10,9
Arbejdsglædemåling (fra 1 til 5 – 5 bedst)	1-5	4,1	4,1	4,0	3,8
<b>GOVERNANCE – LEDELSESDATA</b>					
Bestyrelsens kønsdiversitet	%	33	33	33	33
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder	%	94	100	100	100
Leverandørreklæring for 100 største leverandører	%	83	82	51	-

# Ledelsesberetning

## Væsentligste aktiviteter

Moderselskabet Axel Muusfeldts Fond Holding A/S' hovedaktivitet er at eje aktier i Kemp & Lauritzen A/S samt anden virksomhed, som efter bestyrelsens skøn har forbindelse hermed.

### Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

2023 har været et godt år for koncernen med vækst, høj aktivitet, flotte resultater og nye spændende opgaver. Koncernen realiserede i 2023 en omsætning på 4.168 Mio. DKK (2022: 3.300 Mio. DKK) mens driftsindtjeningen (EBITA) udgjorde 158 Mio. DKK (2022: 113 Mio. DKK).

Likvide beholdninger i 2023 udgør 34 Mio. DKK (104 Mio. DKK i 2022). Primær drift har genereret positive pengestrømme på 10 Mio. DKK (2022: 39 Mio. DKK) Reduktionen i pengestrømme fra primær drift, skyldes hovedsageligt stigning i kapitalbinder relateret til tilgodehavender fra salg.

Det gennemsnitlige antal fuldtidsbeskæftigede medarbejdere udgør 2.630 mod 2.304 i 2022. Ved udgangen af 2023 har Kemp & Lauritzen 2.800 medarbejdere.

### Introduktion til Kemp & Lauritzen

Vi kan med stolthed sige, at Kemp & Lauritzen er med til at holde Danmark kørende i udvikling og drift. Fra samfundskritiske virksomheder til broerne, der forbinder os, hospitalerne, der hjælper os, og boligforeningerne, der er hjem for tusinder af os. Med en dyb faglighed og innovativ tilgang sikrer vi teknikken i afgørende dele af vores samfund. Det har vi gjort siden 1882, og i dag er behovet for vores kompetencer større end nogensinde.

Vi udvider hele tiden vores indsats, og derfor påtager vi os også et større ansvar. Verden kalder på løsninger, der sætter skub i den grønne omstilling. Løsninger, der er energieffektive og datadrevne. Løsninger, der gør det muligt for virksomheder og institutioner at nedbringe deres CO<sub>2</sub>-udledning samtidig med, at de styrker deres forretning. Det hjælper vi dem med.

Omsætningen er i 2023 vækstet med 26% og driftsindtjening (EBITA) er fulgt med og udgør 3,8% af omsætningen. Det høje aktivitetsniveau betyder, at vi har yderligere 400 dygtige kolleger, og ved udgangen af 2023 er vi 2.800 ansatte. Vi har i året, der er gået, arbejdet videre med vores strategi "Fælles om Fremtiden – næste skridt", hvor vi vil styrke vores position som Danmarks førende digitale og grønne teknikpartner og én af landets bedste arbejdspladser.

I Kemp & Lauritzen gør vi os umage og tager kvalitet personligt. Under alle vores forskellige fagligheder deler vi omhuen i vores arbejde. Vores størrelse og rækkevidde gør, at vi dækker hele paletten af tekniske ydelser. Vi kender teknikken i vores kunders forretning indefra og ud, helt bogstaveligt talt.

Derfor kan vi også i en række tilfælde forudse hændelser og reagere, før et behov opstår. Sådan er vi blevet den foretrukne teknikpartner for mange. Vi arbejder på altid at være et skridt foran vores kunder og implementerer løbende nye løsninger, der gør det simpelt at være kunde hos os.

Kemp & Lauritzen er via Axel Muusfeldts Fond Holding ejet af Axel Muusfeldts Fond, der både investerer overskuddet i vores medarbejdere og i samfundet omkring os. Hertil kommer, at fonden sikrer et stærkt ejerskab og et solidt grundlag for udviklingen af Kemp & Lauritzen. Det giver os et stærkt fundament og bidrager til en kultur med udviklingsmuligheder for alle og plads til forskellighed. Med 2.800 ansatte fordelt i hele landet er Kemp & Lauritzen først og fremmest en menneskevirksomhed. Medarbejdernes sikkerhed, arbejdsglæde, arbejdsmiljø og udvikling har derfor højeste prioritet i den daglige drift, såvel som i den fortsatte udvikling af Kemp & Lauritzen.

# Ledelsesberetning

## Kemp & Lauritzen og forretningsenhederne

Kemp & Lauritzens strategi "Fælles om Fremtiden – næste skridt" udgør rammen for den række initiativer, der har sat sit præg på forretningen det seneste år. Vi har over de seneste år arbejdet med at skabe en endnu bedre arbejdsplads, styrke vores faglige kerne og øge sammenhængskraften på tværs af vores forretning.

I 2023 har vi fokuseret på tre centrale temaer – bæredygtighed, datadrevne løsninger og "Kemp for Kunden".

Vores arbejde med bæredygtighed har gjort os i stand til at rådgive vores kunder om, hvordan de reducerer deres CO<sub>2</sub>-udledninger, og vi har stillet skarpt på, hvordan vi reducerer udledningen fra vores egne løsninger. Derudover har vi lagt ekstra vægt på diversitet og inklusion i vores stræben efter at blive en af Danmarks bedste arbejdspladser. Vi har i årets løb styrket vores dybe tekniske faglighed med innovative datadrevne løsninger, som hjælper os med at imødekomme vores kunders behov og cementerer vores ønske om at være vores kunders foretrukne digitale teknikpartner.

Sidst har vi arbejdet på at styrke relationen til vores kunder med vores kommercielle program "Kemp for Kunden", hvor nye IT-løsninger understøtter vores mål om altid at have kunden i fokus.

Opkøbsmuligheder, der er egnet til udbygning og styrkelse af Kemp & Lauritzens kompetence- og ydelsesplatform samt strategiske position i det danske marked har fortsat fokus og interesse.

2023 har været et år med stigende renter og fortsat høj inflation, hvilket har påvirket branchen med stigende usikkerhed til følge. Til gengæld har efterspørgslen efter bæredygtige løsninger, samt vores kunders udbygning af produktionskapacitet, betydet en stor efterspørgsel efter vores ydelser i hele 2023.

Vores ordrebeholdning gående ind i 2024 er fortsat solid (yderligere omtale heraf på side 12) og danner basis for et forventet højt aktivitetsniveau.

Som en del af Kemp & Lauritzens strategi har vi de seneste fem år arbejdet på at rulle en ny IT-infrastruktur ud til hele vores forretning. Det betyder, at vi begynder at kunne se helt nye mønstre på anlægs- og forbrugsniveau hos vores kunder, end vi kunne tidligere – og dermed kan vi være en endnu bedre partner for vores kunder, når det kommer til grøn omstilling, optimeret drift eller bedre indeklima.

Dette fokus betyder, at Kemp & Lauritzen i 2024 vil foretage en betydelig investering i digitalisering. Vi forventer, at denne investering vil sikre stigende omsætning og indtjening i de kommende år. Som et centralt element i vores arbejde med IT og digitalisering har vi fokus på IT-sikkerhed, og i 2024 vil vi arbejde med at blive ISO 27001 certificeret.

Vores branche er kendetegnet ved, at mange virksomheder har en høj medarbejderomsætning. Det er også gældende i vores forretning, hvorfor vi hele tiden udvikler vores indsats for at fastholde og tiltrække dygtige medarbejdere samt skabe stærke rammer for trivsel og udvikling. Vi har en forretningsmæssig ambition om, at vi gerne vil fastholde og tiltrække de dygtigste i branchen. Som resultat af den indsats er der mange af vores medarbejdere, der løbende opkvalificerer sig i vores eget akademi "K&L Skolen". Derudover har vi i 2023 arbejdet videre med vores indsats inden for bæredygtighed, som udover det miljømæssige hensyn også omfatter vores ambition om at blive branchens mest inkluderende arbejdsplads.

Vi er utroligt stolte af, at Kemp & Lauritzen i 2023 vandt Danish Diversity Awards i kategorien "Årets virksomhed med mere end 500 medarbejdere". Det er en vigtig milepæl for os, som vi lige nu bygger videre på i form af en række diversitets- og inklusionsinitiativer. Kemp & Lauritzen har blandt andet igangsat et 3-årigt ph.d.-forskningsprojekt, der skal bidrage til øget diversitet og inklusion i byggebranchen og i samfundet generelt.

# Ledelsesberetning

Den overordnede organisering af Kemp & Lauritzen er uændret. Logikken er fortsat at sikre den stærkest mulige tværfaglige specialisering samt muligheden for at møde kunden med de stærkeste

kompetencer i forhold til kundens specifikke behov, så vi sikrer en koordineret indsats således, at kunden oplever ét Kemp & Lauritzen.

Kemp & Lauritzens forretning består af tre forretningsenheder: Teknikhuse, Tekniske Entrepriser og Specialer.

Teknikhuse samler vores serviceaktiviteter på tværs af de tekniske fag og kompetencer og sikrer, via centralt placerede lokationer, en hensigtsmæssig geografisk tilstedeværelse. Teknikhuse er landsdækkende og samtidig lokalt forankret. Året har budt på et højt aktivitetsniveau for Teknikhuse. Vores arbejde med at etablere varmepumper, det tværfaglige arbejde med at etablere ladeinfrastruktur samt andre projekter, har været medvirkende til at sikre det høje aktivitetsniveau i 2023. Vi har frasolgt Maskinelektro pr. 1. januar 2024, hvilket var en mindre afdeling i Teknikhuse. I den forbindelse har vi indgået et samarbejde med køberen, hvilket sikrer, at Kemp & Lauritzen fortsat kan tilbyde elektromekaniske ydelser til vores kunder.

Vores IT-setup til serviceopgaver, har givet os helt nye digitale muligheder, som giver vores kunder en lang række fordele – ikke mindst vores større landsdækkende kunder. Samtidig opnår alle vores kunder fortsat betydelige fordele ved at arbejde med én teknikpartner på tværs af alle fag. Et godt eksempel på det er vores samarbejde med Norlys, hvor vi opfører ladeinfrastruktur i hele Danmark. Her inddrager vi i Kemp & Lauritzen specialiserede kompetencer fra såvel Teknikhuse som Tekniske Entrepriser og Specialer.

Omsætningen og resultatet for Teknikhuse i 2023 er bedre end forventet og anses som tilfredsstillende. Vi forventer en højere omsætning samt en forbedring af resultatet i 2024.

Tekniske Entrepriser har alle relevante kompetencer i forhold til beregning, projektering, projektudvikling samt styring og udførelse af større teknikentrepriser inden for både enkeltfagsopgaver og for samlede teknikentrepriser. Samtidig har Tekniske Entrepriser, som en af de få aktører i markedet, egen afdeling for Engineering. Her udformer og projekterer vi tekniske løsninger af både høj kompleksitet og kvalitet, og samtidig sikrer vi bygbare projekter via tegninger og planer, der optimerer vores teknikeres arbejde og sparer vores kunder for tid og omkostninger. Tekniske Entrepriser har en stærk tværfaglig teknisk kompetenceplatform, som ganske få aktører i markedet besidder. En mindre andel af Tekniske Entreprisers aktivitetsniveau relaterer sig til boligbyggeri, og derfor er det vores forventning, at aktivitetsniveauet i Tekniske Entrepriser ikke bliver påvirket negativt i samme omfang som byggeriet og markedet generelt i 2024.

Et eksempel på et projekt, der har fyldt meget i 2023, og som vil fylde meget i 2024 i Tekniske Entrepriser, er "Holm 8", der er AP Pension og Nykredits kommende kontordomicil i Nordhavn i København. Her leverer vi den fulde teknikpakke med el, VVS, ventilation, brand, sikring og kommunikation. Her inddrager vi altså kompetencer fra andre dele af Kemp & Lauritzen end Tekniske Entrepriser for at levere den bedste ydelse til kunden. Der er faktisk tale om én af Kemp & Lauritzens største enkeltstående kontrakter på en teknikpakke til dato.

Omsætningen og indtjeningen for Tekniske Entrepriser er bedre end forventet og anses som tilfredsstillende. For 2024 forventer vi fortsat et højt aktivitetsniveau og en yderligere forbedring af indtjeningen. Ordrebogen gående ind i 2024 er fortsat på et højt niveau.

Specialer tager afsæt i en særlig kompetence- og kundelogik. Formålet er at sikre optimal betjening af særlige kundesegmenter og en fokuseret udnyttelse og udvikling af særlige kompetencer. Kemp & Lauritzens størrelse inden for disse segmenter og aktiviteter muliggør denne specialisering.

Specialerne er selvstændige, forretningsmæssige stærke enheder og en specialiseret samarbejdspartner for enhedernes egne kunder. De specialiserede kompetencer i Specialer anvender vi ligeledes i tæt samarbejde med både Teknikhuse og Tekniske Entrepriser i serviceringen og håndteringen af kunder og opgaver. Det stærke samarbejde er en naturlig del af Kemp & Lauritzens sammenhængskraft og sætter os i stand til at sammensætte såvel brede som meget specialiserede løsninger.

# Ledelsesberetning

Et godt eksempel på vores kundefokus, specialisering og samarbejde på tværs af forretningen er et større projekt hos en industrikunde, hvor vores engineering-afdelingen i Tekniske Entrepriser har udarbejdet projekteringen, vores Petrokemi & Industri-afdeling i Specialer har produceret en teknisk kakt til projektet, på eget værksted, og Tekniske Entrepriser har installeret skakten som en del af løsningen hos kunden.

Omsætningen og resultatet for Specialer er bedre end forventet og tilfredsstillende. Vi forventer, at den positive udvikling fortsætter i 2024.

## Markedet

Teknikmarkedet, som Kemp & Lauritzen fokuserer på, består, foruden byggebranchen og servicering af bygninger, ligeledes af industrivirksomheder samt organisationer og institutioner i det offentlige. Teknikmarkedet har i det meste af 2023 været kendetegnet ved at have haft høj aktivitet, dog med en afdæmpning hen imod slutningen af året for specielt boligbyggeri. Desuden har der været et stigende antal konkurser blandt mindre og mellemstore aktører i branchen.

Det er vores forventning, at vi vil opleve et marked med fortsat usikkerhed. For boligbyggeri og til dels domicilbyggeri forventer vi et lavere aktivitetsniveau i 2024, der er drevet af højere usikkerhed som følge af blandt andet et højt renteniveau. Desuden forventer vi, at servicemarkedet ligeledes bliver påvirket, dog i mindre grad end entreprisemarkedet. Andre dele af det danske samfund og en væsentlig del af vores forretningsområder vil fortsat have travlt. Eksempelvis ser vi gode muligheder inden for projekter afledt af den grønne omstilling samt øvrige segmenter i markedet, som i mindre grad er påvirket af den generelle udvikling i samfundsøkonomien.

For 2024 forventer vi fortsat, at der er usikkerhed relateret til de globale forsyningskæder, inflation, geopolitiske spændinger samt samfundsøkonomien generelt.

Prispresset i markedet – henholdsvis fra kunderne og fra leverandørerne – har i 2023 været intenst og stedvist stigende i løbet af året. Det øger kun relevansen af at synliggøre de mange fordele, herunder digitale fordele, som kunderne får ved at samarbejde med en tværfaglig og landsdækkende aktør som Kemp & Lauritzen.

Det er afgørende for Kemp & Lauritzen altid at sikre vores kunder det rigtige produkt og den rigtige proces. Derfor er det vigtigt for vores forretning at sikre kvalificeret arbejdskraft. Med vores stigende aktivitetsniveau og kundefokus er tiltrækning og fastholdelse af kvalificerede medarbejdere med et stærkt værdikompas helt afgørende for udviklingen af vores forretning. Vores tilgang er, at vi ikke går fra opgaven, før den er løst ordentligt. Vores medarbejdere er derfor igen i år et afgørende strategisk fokusområde for Kemp & Lauritzen.

Vi har løbende arbejdet med initiativer, der skal fastholde og tiltrække branchens dygtigste medarbejdere. Vi har blandt andet fortsat arbejdet med uddannelse og opkvalificering af medarbejdere på tværs af vores forretning. Samtidig har vi i 2023 arbejdet videre med diversitets- og inklusionsinitiativer, der blandt andet har til formål at øge rekrutteringsbasen for vores forretning og bredere afspejle vores kunders og samfundets sammensætning. Vi vil sikre, at vi kan tiltrække de bedste fra branchen, og at vi kan tiltrække nogle af dem, som måske ikke er så repræsenteret i dag, men som branchen får brug for flere af i fremtiden. Det kan være flere ingeniører, IT-eksperter og så videre. Hertil kommer at vi har både et ønske og et behov for at tiltrække flere kvinder. Summen af alle vores indsats har resulteret i, at vi har fastholdt vores medarbejders arbejdsglæde på et højt niveau. Dette er et afgørende element i vores mål om at være en af Danmarks bedste arbejdspladser. På trods af vores fokus er medarbejderomsætningen i 2023 steget med mere end 2 procentpoint i forhold til 2022, hvilket blandt andet skyldes høj efterspørgsel i markedet efter kvalificerede medarbejdere, samt at vi i 2023 har haft en betydelig vækst i både aktivitetsniveau og antal ansatte.

# Ledelsesberetning

## Regnskabsberetning for Kemp & Lauritzen

Driftsresultatet (EBITA) for 2023 udgjorde 158 Mio. DKK, hvilket er en forbedring på 45 Mio. DKK i forhold til 2022. Driftsindtjeningen er det højeste i Kemp & Lauritzens historie og bygger på kvalitetsløsninger, dygtige dedikerede medarbejdere samt stærke systemer og processer.

Kemp & Lauritzen realiserede i 2023 en omsætning på 4.154 Mio. DKK (2022: 3.300 Mio. DKK), hvilket svarer til en organisk vækst på 26%. Omsætningen for 2023 er det højeste omsætningsniveau i Kemp & Lauritzens historie.

EBITA-procenten udgør 3,8%, hvilket er en forbedring fra 2022: 3,4%. De tre forretningsenheder – Teknikhuse, Tekniske Entrepriser og Specialer – har alle leveret bedre end planerne for 2023.

Årets resultat for 2023 for Kemp & Lauritzen endte på 102 Mio. DKK (2022: 66 Mio. DKK). Såvel omsætning som resultat for 2023 har levet op til forventningerne og regnskabet for 2023 anses som meget tilfredsstillende.

Kemp & Lauritzen har en stærk balance med en egenkapital på 576 Mio. DKK som svarer til 27,5% af balancesummen på 2.096 Mio. DKK. Forrentningen af egenkapitalen udgør 18,8% (2022: 13,5%).

Ordrebeholdningen udgør 1.798 Mio. DKK ved udgangen af 2023 (2.075 Mio. DKK ved udgangen af 2022). Ordrebeholdningen er solid og danner samlet set et godt grundlag for omsætningen i 2024.

Likvide beholdninger i 2023 for Kemp & Lauritzen udgør 33 Mio. DKK (2022: 98 Mio. DKK). Primær drift har genereret positive pengestrømme på 12 Mio. DKK (2022: 40 Mio. DKK). Reduktionen i pengestrømme fra primær drift skyldes hovedsageligt stigning i kapitalbindinger relateret til tilgodehavender fra salg.

Det gennemsnitlige antal fuldtidsbeskæftigede medarbejdere udgør 2.630 mod 2.304 i 2022. Ved udgangen af 2023 har Kemp & Lauritzen 2.800 medarbejdere.

### Usikkerhed ved indregning og måling

Kemp & Lauritzens omsætning, indregning af igangværende arbejder mv., opgøres, jf. omtale, under anvendt regnskabspraksis på grundlag af en færdiggørelsesgrad pr. projekt. Der er usikkerhed forbundet med opgørelse af færdiggørelsesgraden samt det forventede totale ressourceforbrug relateret til hvert enkelt projekt. Usikkerheden, som er knyttet til opgørelsen, vurderes at være på et højere niveau end tidligere år, blandt andet fordi Kemp & Lauritzen har flere større projekter end tidligere.

### Særlige risici

Ud over de for branchen kendte markeds- og styringsmæssige risici er risikoprofilen uændret og begrænset. Yderligere indsigt i risikobilledet er medtaget i afsnittet Risikostyring i ledelsesberetningen. Renterisikoen knytter sig primært til variabel forrentet gæld til kreditinstitutter, der i forhold til Kemp & Lauritzens samlede balancesum er af begrænset størrelse.

# Ledelsesberetning

## Udsigterne for 2024

Ved indgangen til 2024 ser vi ind i et fortsat højt aktivitetsniveau for vores entrepriseforretning, hvilket blandt andet er drevet af et højt tempo i dele af den danske økonomi samt en stærk ordrebog til udførelse i 2024. For serviceforretningen har stigningen i aktivitetsniveauet stabiliseret sig i løbet af 2023, men med de værditilbud som Kemp & Lauritzen tilbyder, forventer vi, at aktivitetsniveauet stiger ind i 2024. Fortsat høje materialepriser samt udfordringer med materialeleveringer, som har materialiseret sig i 2023, forventes i mindre omfang at fortsætte ind i 2024. Hertil kommer udfordringer med at fastholde og tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

For 2024 forventes en omsætning på niveau med 2023 og et resultat (EBITA før særlige poster) bedre end i 2023, hvilket er baseret på den eksisterende ordrebog, markedsforholdene samt vundne serviceordrer.

Tidsforskydninger for større entreprise- og serviceprojekter, en væsentlig nedtur i dansk økonomi samt kunders udskydelse af udbud af større serviceopgaver kan have en væsentlig indflydelse på aktivitetsniveauet samt resultatet for 2024.

## Risikostyring i Kemp & Lauritzen

Kemp & Lauritzen er løbende udsat for en række risici, som vi i forretningen forholder os aktivt til ud fra vores strukturerede risikovurdering. Vi arbejder systematisk med indsatser, der skal reducere effekten af risiciene, som vi møder.

Risici er en integreret del af vores forretning, og risikohåndtering i alle sekvenser af vores projekter – fra tilbud til udførelse – er en central del af vores Entreprise- og Servicemodell med kunden i centrum. Vores hovedfokus er at reducere risikobilledet til et acceptabelt niveau. Foruden risici, der er direkte relateret til projekterne, er Kemp & Lauritzen eksponeret for en række øvrige risici. For at have et samlet risikobillede har Kemp & Lauritzen en risikostyringsproces, som sikrer et samlet overblik over de væsentligste risici.

Vi forholder os løbende aktivt til de væsentligste risici i en risikostyringsproces, der enten direkte eller indirekte kan påvirke forretningens aktiviteter, drift og finansielle resultater.

Vi har en fast risikostyringsproces, hvor vi har opdelt vores væsentligste risici i følgende hovedkategorier:

- Strategiske risici (A-risici).
- Taktiske og operationelle risici (opdeles i B- og C-risici).

De strategiske risici monitorerer vi løbende i vores strategiopfølgning, hvorimod taktiske og operationelle risici monitoreres kvartalsvis for B-risici og halvårligt for C-risici. Risikoejerne følger de enkelte risici løbende. Ligeledes foretages en vurdering af risikolandskabet kvartalsvis for at sikre, at forretningens fokus hele tiden er på de rette risikoelementer i takt med forretningens udvikling og udviklingen i samfundet omkring os. Desuden har Kemp & Lauritzen en kultur med løbende risikobevågenhed, der sikrer, at medarbejderne løbende forholder sig til risici.

Risikolandskabet, som Kemp & Lauritzen opererer i, er diverst og flytter sig løbende. Nedenfor er de fire væsentligste risici pr. primo 2024, der kan påvirke forretningens aktiviteter, drift og finansielle resultater for 2024, oplistet. De fire risici er ikke listet i prioriteret rækkefølge.

# Ledelsesberetning

## Mangel på kvalificeret arbejdskraft

Mangel på tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft kan forhindre os i at tage nye projekter og opgaver ind og dermed gøre det vanskeligt at realisere vores omsætningsforventninger eller vækste forretningen i takt med efterspørgslen i markedet.

### Modforanstaltning

Vores mål er at blive én af landets bedste arbejdspladser. Vi arbejder derfor løbende med initiativer, der skal øge vores medarbejderes sikkerhed, arbejdsglæde og udvikling. Derudover har vi også en ambition om at blive branchens mest inkluderende arbejdsplads og sætter løbende fokus på, at vi har plads til forskellighed for at tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere. En strukturel rekrutteringsindsats er ligeledes implementeret. Yderligere information om initiativerne er medtaget i afsnittene ”Kemp & Lauritzen i 2023” og ”Bæredygtighed og samfundsansvar” i ledelsesberetningen.

## Projektrisici

I Kemp & Lauritzen har vi mange projekter, hvor der hele tiden er risiko for, at der kan ske fejl, som har konsekvens i forhold til økonomi, tidsplaner og den generelle styring af de enkelte projekter med konsekvenser for vores indtjening til følge.

### Modforanstaltning

Vi har to centrale styringsprocesser i Kemp & Lauritzen, henholdsvis Entreprise- og

Service modellen, der sikrer os en solid og struktureret tilgang til projekter og opgaver på tværs af vores forretning. Det giver gennemsigtighed og sporbarhed for alle og sikrer os en overordnet ”tjekliste”, der løbende tager stilling til de risici, vi møder undervejs i et projekt eller en opgave, i en tæt dialog med kunden. Afhængig af de enkelte projekter og opgavens kompleksitet og omfang er der implementeret styregrupper, som sikrer et second review og en mulighed for sparring med kollegaer om udfordringer i de enkelte projekter og opgaver.

## Tilgængelighed af kritiske IT-systemer

Kemp & Lauritzens afhængighed af IT-systemer og data stiger løbende som følge af øget digitalisering hos os selv, vores kunder og i samfundet omkring os.

### Modforanstaltning

Vi har etableret en IT-risikostyringsmodel, der sikrer, at vores arbejde med IT-sikkerhed fokuserer på de væsentligste risici og løbende tilpasses risikolandskabet. Desuden har vi etableret en række systemmæssige tilpasninger for at optimere risikobilledet i vores systemlandskab. Yderligere information om tiltag for at sikre tilgængelighed af kritiske IT-systemer er medtaget på side 21-22. I 2024 vil vi arbejde på at blive ISO 27001 certificeret (IT-sikkerhedscertificering), og således vil vi bedre dokumentere vores arbejde med IT-sikkerhed overfor vores samarbejdspartnere.

## Udvikling i samfundsøkonomien

Samfundsøkonomien har i 2023 været præget af stigende renter, fortsat højt inflationsniveau mv. For 2024 ser vi ind i et marked med usikkerhed, og dette kan påvirke aktivitetsniveauet samt modpartsrisikoen i forhold til vores kunder og leverandører. Yderligere indsigt i markedet er medtaget i afsnittet ”Kemp & Lauritzen i 2023” i ledelsesberetningen.

### Modforanstaltning

Vi arbejder løbende på at komme tættere på vores kunder som teknikpartner, og modpartsrisikoen vurderes også løbende. Vi har ligeledes løbende dialog med vores væsentlige leverandører om udviklingen i materialepriser, som vi bruger i prissætningen af vores projekter og i drøftelser med vores kunder. Vores forretning består, foruden en serviceforretning, af en entrepriseforretning. Serviceforretningen er i mindre omfang baseret på en ordrebog, men for entrepriseforretningen er vores ordrebog ved indgangen til 2024 på et niveau, som sikrer vores aktivitetsniveau i 2024 for entrepriseforretningen. Yderligere information om vores samlede ordrebog ultimo 2023 er medtaget i regnskabsberetningen i ledelsesberetningen.

# Ledelsesberetning

## Bæredygtighed og samfundsansvar

I Kemp & Lauritzen tager vi samfundsansvar ved at skabe forretningsmæssige resultater på ansvarlig vis samtidig med, at vi bidrager til udviklingen af det danske samfund - og ikke mindst den grønne omstilling.

### Kemp & Lauritzens forretningsmodel

Vores forretningsmodel er nærmere beskrevet i afsnittet "Kemp & Lauritzen i 2023" i denne ledelsesberetning. I dette afsnit redegøres løbende for forretningsmodellens specifikke indvirkning på sociale forhold, miljø samt forretningsetik.

I 2023 har vi intensiveret vores arbejde med bæredygtighed yderligere. Vi oplever i stigende grad, at bæredygtighed fylder mere hos vores kunder og vores medarbejdere. Stadig flere af vores kunder efterspørger data og rådgivning – ligesom de stiller krav til vores løsninger i form af energibesparelser og reduktion af CO<sub>2</sub>-udledning. Med vores ambition om at være landets førende teknikvirksomhed hjælper vi vores kunder med at nedbringe miljøbelastningen af deres bygninger og tekniske anlæg. Vi spiller også en betydelig rolle i forbindelse med etablering af infrastruktur, der understøtter fremtidens energisystem. Eksempelvis igennem etablering af ladeinfrastruktur og varmepumper samt gennem udbygningen af infrastruktur for elnettet i Danmark. Ligesom bæredygtighed er digitalisering også en strategisk prioritet og et centralt element i vores strategi, og vi arbejder løbende på at udvikle digitale løsninger og produkter, der kan understøtte den grønne omstilling. Vi har i 2023 startet en digital enhed op, som kommer til at være afgørende for Kemp & Lauritzen og vores fremadrettede tilbud til vores kunder.

### Mennesker og miljø som strategiske prioriteter

Bæredygtighed er et centralt element i Kemp & Lauritzens strategi "Fælles om fremtiden – næste skridt". Vores fokusområder inden for bæredygtighed blev til i dialog med en række interessenter, blandt andet udvalgte kunder i 2022, hvor vi stillede skarpt på væsentlige risici og påvirkninger på mennesker og miljø som følge af Kemp & Lauritzens forretningsaktiviteter. Vores strategi adskiller derfor både, hvor Kemp & Lauritzen har det største potentiale for at gøre en positiv forskel, og hvor vi skal gøre os umage med at forebygge og reducere uensigtsmæssige sociale og miljømæssige påvirkninger af vores forretning. Vi anser arbejdet med god governance som et afgørende fundament, der understøtter virksomhedens strategi og kommercielle succes.

### Bæredygtighedsledelse i Kemp & Lauritzen

Det ultimative ansvar for bæredygtighed ligger hos den selskabsretlige ledelse og er primært forankret hos den administrerende direktør. I 2023 har vi formaliseret arbejdet med bæredygtighed yderligere, så vi har klare roller og ansvar for alle relevante ESG-emner i organisationen. Ansvar for at sætte retning og sikre fremdrift på strategien ligger hos direktørgruppen samt bæredygtighedschefen.

Hvert ESG-emne er knyttet op til en direktør. Ansvar for implementering af strategien ligger hos de relevante afdelinger. Vi tror på, at vi på den måde kan sikre størst ejerskab til strategien og integration af bæredygtighed idet daglige arbejde. Vores bestyrelse orienteres løbende omkring implementering af vores strategi og modtager også kvartalsrapporter med ESG-nøgletal.

Som led i løbende at minimere Kemp & Lauritzens samfundsmæssige risici arbejder vi med ISO-standarder. Det drejer sig om ISO-standarder inden for arbejdsmiljø (45001), kvalitet (9001) og miljø (14001). Vi anvender disse standarder som værktøj til at sætte vores arbejde i system og sikre kontroller og evaluering. På den måde kan vi løbende styrke arbejds gange og processer, som skal hjælpe os til at nå vores mål.

Vores indsats inden for bæredygtighed følger desuden relevant lovgivning, og er inspireret af FN's Global Compact 10 principper. I 2023 har vi opdateret vores politikker inden for miljø, menneskerettigheder, diversitet og inklusion. Oprindeligt var det vores hensigt at opdatere vores CSR-politik, men vi vurderede, at det gav mere mening at vente til arbejdet med dobbelt væsentlighedsanalysen var afsluttet. I 2024 vil vi derfor opdatere vores Code of Conduct, CSR-politikken og evt. øvrige politikker, så de stemmer overens med vores strategi og konklusionen af dobbelt væsentlighedsvurderingen.

# Ledelsesberetning

## Forberedelse til fremtidige krav til ESG-rapportering

Ultimo 2023 har vi lavet vores dobbeltvæsentlighedsanalyse for at identificere ESG-emner, der er særligt relevante for vores virksomhed og vores rolle set i et samfundsperspektiv. Dobbelt væsentlighed blev identificeret ved at vurdere, hvordan vores forretningsaktiviteter påvirker samfundet og miljøet, og hvordan samfundet og miljøet påvirker os i form af både muligheder og finansielle risici. Konklusionen af vores dobbelt væsentlighedsvurdering vil danne udgangspunkt for vores fremtidige ESG-rapportering og efterlevelse af nye rapporteringskrav (CSRD/ESRS), som Kemp & Lauritzen vil være omfattet af fra og med regnskabsåret 2025. Fremover vil vi genbesøge dobbelt væsentlighedsvurderingen en gang om året.

De emner som ifølge dobbeltvæsentlighedsanalysen er særligt relevante for Kemp & Lauritzen er: Klimaforandringer, forurening, ressourceanvendelse og cirkulær økonomi, egen arbejdsstyrke, arbejdstagere i værdikæden og virksomhedens adfærd, svarende til ESRS-standarderne E1, E2 og E5 samt S1, S2 og G1.

## ESG-nøgletal

Centrale nøgletal inden for miljø, sociale forhold og virksomhedsledelse kan ses i hoved- og nøgletalsoversigten på side 7.

## Kemp & Lauritzen tilsluttede sig CDP i 2023 og fik tildelt scoren C

Vores deltagelse i CDP gør vores kunder og andre interessenter i stand til at følge vores fremskridt med hensyn til miljøledelse og vores egen grønne omstilling.

## Miljø

### Kemp & Lauritzens forretningsmodels indflydelse på miljø

*Med en bred portefølje af energibesparende teknisk løsninger har Kemp & Lauritzen en positiv påvirkning i forhold til udviklingen af det danske samfund og understøttelse af virksomheders og offentlige institutioners grønne omstilling. Når det er sagt, er der også en miljøbelastning forbundet med vores forretningsaktiviteter. De væsentligste elementer er energiforbrug til vores bilflåde, drift af vores lokationer og forsyningskæden af materialer.*

### Bilflåden er vores største udfordring

For at servicere vores mere end 9.000 kunder overalt i landet tilbagelægger vi årligt mange kilometer i vores vare- og personbiler. Bilflåden står på den baggrund for den største del af vores CO<sub>2</sub>-udledning. Derfor har vi igangsat en omlægning af flåden bestående af diesel, benzin og hybridbiler til elbiler. Dette gør vi – dels for at leve op til krav i miljøzoner, og dels for at mindske udledning af CO<sub>2</sub> og øvrige udstødningspartikler.

Elektrificeringen af vores bilflåde udfordres ved utilstrækkelig ladeinfrastruktur i visse dele af landet og en begrænset rækkevidde og lastekapacitet. Mange af vores teknikere kører med tungt udstyr i varebilen, og det tærer på rækkevidden. Endemålet er dog en fuld elektrificering af vores bilflåde, men det vil tage tid. Det er vores håb, at den teknologiske udvikling går hurtigt de kommende år, og den gør det muligt for os at elektrificere hurtigere fremfor senere. Vi har igangsat analyser af blandt andet kørselsmønstre, som skal udmønte sig i en overordnet plan for løbende omlægning til elvarebiler frem mod 2030. Vi forventer at have planen klar i løbet af 2024.

# Ledelsesberetning

En gradvis elektrificering af bilflåden er afgørende for, at vi kan nå vores mål for reduktion af vores egen CO<sub>2</sub>-udledning på 25% i 2025 og 70% i 2030 (med udgangspunkt i 2021). I 2023 har vi fortsat arbejdet med at understøtte en elektrificering af vores bilflåde:

- Vi har sat flere el- og hybridbiler på vejene, både varebiler og personbiler.
- Vi har opdateret vores politik for personbiler, som vi stiller til rådighed for vores medarbejdere, for at gøre det mere attraktivt at vælge el fremfor hybrid eller diesel.
- Vi har aktiveret 100 ladestandere på vores lokationer, som benyttes af både medarbejdere, kunder og leverandører.

Indtil vores bilflåde er fuldt elektrificeret, arbejder vi videre med at minimere miljøpåvirkningen af vores benzin- og dieselmotorer:

- Montering af spoilers på vores varebiler, som reducerer vindmodstand og gør os i stand til at køre længere på literen.
- Oplysningskampagner blandt vores teknikere omkring aftagelige tagbøjler, reduktion af vægt i bilerne og kørselsadfærd.
- Ved hjælp af digitale værktøjer forsøger vi at blive bedre til at planlægge vores teknikeres dag for at minimere kørselsafstande.
- Vores arbejde med digitalisering gør, at vi kan servicere kunder via fjernkontrol på visse opgaver, og det giver ofte en hurtigere opgaveløsning for vores kunde samtidig med, at vi sparer brændstof og minimerer spildtid i bilen for vores teknikere.
- For at minimere forureningen af vores dieselmotorer har vi fokus på, at de lever op til de nyeste standarder. 98% af vores dieselmotorer lever op til EURO6-standard (2022: 97%).

## Scope 1

Direkte CO<sub>2</sub>-udledninger fra vores vare- og personbiler og maskiner, eksempelvis gravemaskiner.

## Scope 2

Indirekte CO<sub>2</sub>-udledning, der eksempelvis stammer fra vores forbrug af el og varme til vores lokationer.

For at sætte CO<sub>2</sub>-udledningen fra vores biler i relation til aktivitetsniveauet opgør vi CO<sub>2</sub> pr. kørt kilometer. I 2023 har vi udledt 133 gram pr. kørt km (målsætning for 2023: < 140 gram) i forhold til 140 gram for 2022. Målsætningen for 2024 er < 120 gram pr. kørt km.

Hvad angår Kemp & Lauritzens lokationer, vurderer vi løbende muligheder for optimering og igangsætter konkrete tiltag som led i vores arbejde med vores miljøcertificering (ISO 14001).

Elforbruget til vores lokationer for 2023 er 100% dækket af oprindelsesgarantier fra nordiske vindmøller, som bevirker, at vores CO<sub>2</sub>-udledninger reduceres med 965 tons i 2023 (scope 2).

## CO<sub>2</sub>-påvirkning i værdikæden

Vi forventer at få et overblik over vores scope 3 emissioner i 2024, men arbejder indtil da ud fra en antagelse om, at størstedelen af CO<sub>2</sub>-udledningerne stammer fra indkøb- og transport af indkøbte materialer. Derfor er det et fokus for os, at vores grossister og leverandører arbejder aktivt med bæredygtighed. Herunder at de kan tilbyde produkter med et lavere CO<sub>2</sub>-aftryk og levere nødvendige data, dokumentation (eksempelvis LCA/EPD) og selv sætter mål for nedbringelse af deres – og deres underleverandørers miljøaftryk. Vi samarbejder eksempelvis med vores grossister om at optimere levering af materialer ude hos vores kunder, så vi sikrer færre leveringer og kørte km og dermed også lavere CO<sub>2</sub>-udledning.

# Ledelsesberetning

I 2023 gik vi i gang med at opdatere vores bæredygtighedsprogram for leverandører. Her danner vi rammen for samarbejdet med vores leverandører ved at konkretisere vores forventninger og krav inden for ESG herunder blandt andet miljø, sikkert arbejdsmiljø og kvalitet. Vi forventer at udrulle leverandørprogrammet til de største leverandører i løbet af 2024.

## **Affaldshåndtering**

I 2023 har vi opdateret vores affaldssystem på alle vores lokationer, så det lever op til nyeste regler og standarder på området. Vi har fokus på at opnå bedst mulige genanvendelsesgrad gennem korrekt sortering af vores affald på vores egne og vores kunders lokationer, blandt andet gennem træning af vores teknikere. I 2023 blev 74% af affaldet fra Kemp & Lauritzens lokationer genanvendt (2022: 70%).

## **Sociale forhold**

### ***Kemp & Lauritzens forretningsmodels indflydelse på sociale forhold***

*I Kemp & Lauritzen leverer vi tekniske løsninger, der er med til at holde det danske samfund kørende i udvikling og drift, hvad end det drejer sig om vedligehold af bygninger, infrastruktur eller etablering af nye bygninger og anlæg mv. Som teknikleverandør har vi en øget risiko for arbejdsskader. Hvad angår vores forsyningskæde, er der også en risiko for brud på menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder.*

Vores strategi bygger på, at vi i Kemp & Lauritzen vil være én af Danmarks bedste og mest inkluderende arbejdspladser. Derfor har vi blandt andet et stort fokus på sikkerhed, arbejdsglæde samt diversitet og inklusion.

## **Arbejdssikkerhed**

Vi er i 2023 kommet endnu tættere på vores ambition om, at alle vores medarbejdere skal komme sikkert hjem. Vi har haft en succesfuld udrulning af vores nye system til registrering af hændelser og observationer, og så har vi fastholdt vores arbejdsmiljøindsats igennem sikker-job-analyse, safety walks og træning.

Vi har fastholdt sidste års niveau for ulykker med fravær, LTIF 7,2. Vores kontinuerlige fokus på medarbejdernes sikkerhed har reduceret ulykker med fravær fra en ratio på 9,3 i 2019 til 7,2 i 2023. Dermed har vi overgået vores målsætning om at komme under en LTIF på 8,0 i 2023. De initiativer, som har drevet den historiske reduktion i LTIF, vil ligeledes være et vigtigt fundament til næste kapitel i forhold til vores ambition om, at ingen af vores medarbejdere skal komme til skade, når de arbejder for os. På trods af vores aktuelle LTIF for 2023 på 7,2 har vi fastlagt målsætningen for 2024 på eller under 7,5. Dette er begrundet i, at vores arbejdsskadebillede i slutningen af 2023 var ekstraordinært lavt - det er godt gået af vores medarbejdere. Vi vil naturligvis fortsætte indsatsen i 2024.

I 2024 vil vi sætte mere fokus på sikkert arbejdsmiljø blandt vores vikarer, indlejede folk og underentreprenører.

## **Sygefravær**

Det gennemsnitlige sygefravær i Kemp & Lauritzen vil vi gerne forbedre yderligere. Vi har derfor fokus på et godt arbejdsmiljø, og så har vi skabt et værktøj til ledere, så de kan sikre opfølgning på sygefraværet både reaktivt og proaktivt. Samtidig har vi fokuseret på at have den gode samtale med vores medarbejdere herom. På baggrund af dette, samt særligt fokus på den medarbejdergruppe, der har gentagen sygefravær, er sygefraværet faldet med 0,2 procentpoint fra 2022 til 2023. Samlet set ligger vi nu på 3,9% fravær (2022: 4,1%)

# Ledelsesberetning

## Arbejdsglæde og trivsel

For at lykkes med vores ambition om at være en af Danmarks bedste arbejdspladser er vores fokus at udvikle vores medarbejdere og øge fællesskabet i forretningen. Vi tror på, at vi på den måde skaber de bedste betingelser for at fastholde og tiltrække de dygtigste medarbejdere i vores branche, som er præget af stor konkurrence om kvalificeret arbejdskraft og en høj medarbejderomsætning.

K&L Skolen, der er vores eget akademi, har været en integreret del af Kemp & Lauritzen i en årrække, og der udbydes en bred vifte af kurser. I 2023 har vi gennemført 38% flere kurser end i 2022 for at sikre at vores dygtige kollegaer løbende tilegner sig ny viden, som er afgørende for deres arbejde og er med til at udvikle dem.

Vi måler løbende vores medarbejders trivsel og arbejdsglæde gennem dialogbaserede workshops og spørgeskemaundersøgelser, der sendes ud til alle medarbejdere.

Vores medarbejders arbejdsglæde har forbedret sig støt siden 2020, hvor vi begyndte at måle niveauet på en skala fra 1-5 (hvor 5 er det bedste, og 1 er det dårligste). I 2020 lå vores medarbejders arbejdsglæde gennemsnitligt på 3,8. I 2021 lå arbejdsglæden på 4,0 og arbejdsglæden har nået sit højeste niveau hidtil med 4,1 ultimo 2022 og 2023. Dermed ligger vi lige over vores målsætning i 2023 på  $\geq 4$  – og det er vores ambition at fastholde det høje niveau i 2024 på  $\geq 4$ . 70% af Kemp & Lauritzens medarbejdere har besvaret undersøgelsen ultimo 2023 (2022: 61%).

## Diversitet og inklusion

I Kemp & Lauritzen ser vi forskelligheder som en styrke. Hos os er vores medarbejdere en sammensat gruppe. Derfor er lige muligheder for alle medarbejdere vigtigt for Kemp & Lauritzen, og derfor skelner vi ikke mellem køn, alder, seksualitet, etnisk oprindelse, nationalitet, religion mv. i forbindelse med ansættelse eller forfremmelse. For os er det helt afgørende, at alle vores medarbejdere oplever at være en del af en mangfoldig og inkluderende kultur, hvor der er plads til forskellighed. Og hvor vi ikke accepterer diskrimination, mobning og krænkelser. Vi mener, at vores forskelligheder bidrager til innovation, bedre beslutninger og resultater, øget produktivitet og arbejdsglæde – og er et vigtigt element i at tiltrække flere dygtige medarbejdere.

## Som virksomhed og branche skal vi rykke hurtigere

I den branche, som Kemp & Lauritzen er en del af, er der en klar overvægt af mænd med en håndværksfaglig baggrund, og vi arbejder derfor aktivt på at motivere begge køn til at blive en del af Kemp & Lauritzen. Det gør vi blandt igennem vores employer branding. Derudover arbejder vi mere bredt med diversitet og inklusion igennem tre overordnede tiltag, der skal gøre os til en mere inkluderende arbejdsplads:

- Lederkurser inden for inkluderende ledelse og biasstræning.
- Vores eget Diversitetsråd med bred repræsentation fra organisationen, som inspirerer, udfordrer og rådgiver ledelsen i Kemp & Lauritzen om initiativer, der løbende kan sikre ambitiøse mål for diversitet og inklusion og understøtte arbejdet med at nå vores mål.
- Vores forskningsprojekt omkring diversitet og inklusion i byggebranchen i samarbejde med CBS og CBS Executive Fonden og med støtte fra Axel Muusfeldts Fond og Innovationsfonden.

8,5% af vores medarbejdere er kvinder (2022: 8,4%). Andelen af kvinder i ledelseslaget udgør 9,4% (2022: 8,5%), hvilket er næsten et procentpoint højere end antallet af kvindelige medarbejdere. Andelen af kvindelige lærlinge med en teknisk baggrund er større end andelen af kvindelige teknikere, hvilket er positivt i forhold til fremadrettet at sikre en større andel af kvinder med en teknisk baggrund i Kemp & Lauritzen.

Vi er fast besluttet på at vise et stærkt eksempel i branchen inden for diversitet og inklusion. Vi fortsætter derfor arbejdet i 2024.

# Ledelsesberetning

## Kønsmæssig sammensætning i ledelsen

Redegørelse for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen jf. årsregnskabslovens §99 b er medtaget i dette afsnit.

På generalforsamlingen i 2023 er en mand udtrådt af bestyrelsen. Efterfølgende er en kvinde indtrådt, så kvinder ultimo 2023 for Kemp & Lauritzen udgør 2 ud af 6 generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer (svarende til 33%).

Målsætningen for 2023 var minimum 1 ud af 6 generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer ( $\geq 17\%$ ). Med 2 kvindelige bestyrelsesmedlemmer ud af 6 generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er målsætningen om ligelig kønsfordeling i bestyrelsen opnået for 2023 jf. målsætningen fastlagt i 2022 samt Erhvervsstyrelsens vejledning på området. Målsætningen for 2024 er at fastholde 33%.

For øvrige ledelseslag er kvinder det underrepræsenterede køn. Øvrige ledelseslag er jf. Erhvervsstyrelsens vejledning defineret som Kemp & Lauritzens management-gruppe bestående af direktørgruppen (ledelsesniveau 1-2) samt referencer til direktørgruppen på ledelsesniveau 3. Ultimo 2023 består Managementgruppen af 32 personer, hvoraf kvinder udgør 19%.

Kemp & Lauritzen har en Diversitets og Inklusionspolitik som fastlægger mål for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og for øvrige ledelseslag. Politikken indeholder en række initiativer også i forhold til øvrige ledelseslag. Disse initiativer omfatter arbejdsmiljø og kultur, tiltrækning og rekruttering, organisations-, medarbejder- og lederudvikling samt inddragelse af medarbejdere. Politikken er vedtaget i 2023.

Kemp & Lauritzen har igennem en årrække arbejdet for at fremme en ligelig kønsammensætning, herunder for øvrige ledelseslag. I vores branche er der en overvægt af mænd med en håndværksmæssig baggrund, hvilket på trods af initiativerne, som er iværksat jf. Diversitets- og Inklusionspolitikken, bevirker at det er udfordrende at opnå en ligelig repræsentation (dvs. 60/40) inden for en kortere årrække. Baseret herpå er målsætningen 25% i 2028 for øvrige ledelseslag.

I Axel Muusfeldts Fond Holding er 2 ud af 6 generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer kvinder og målsætningen om ligelig kønsfordeling i bestyrelsen er opfyldt. Målsætningen for 2024 er at fastholde 33%

## Forretningsetik

### ***Kemp & Lauritzens forretningsmodels indflydelse på forretningsetik***

*Kemp & Lauritzens forretningsmæssige aktiviteter foregår i al væsentlighed i Danmark. Vores kunder samt vores største leverandører og grossister er i Danmark. På trods af et stort fokus på forretningsetik vil der fortsat være en risiko for overtrædelse af de fastlagte retningslinjer.*

### **Etik, compliance og whistleblowerordning**

Kemp & Lauritzen accepterer ikke, at medarbejdere eller samarbejdspartner deltager i nogen form for ulovlig aktivitet, herunder at tilbyde, give eller modtage bestikkelse eller upassende betalinger og gaver, hverken direkte eller indirekte gennem tredjemand/-part. Vores politik for forretningsetik, Code of Conduct og leverandørerklæring præciserer, hvad Kemp & Lauritzen anser som acceptabel adfærd i forhold til medarbejdere og leverandører. Der er i 2023 ikke konstateret brud på vores politik for god forretningsmæssig adfærd.

# Ledelsesberetning

I årsrapporten for 2022 fastsatte vi en målsætning med henblik på at sikre, at alle nyansatte medarbejdere positivt skal tilkendegive, at de har forstået vores Code of Conduct retningslinjer. I løbet af 2023 har vi foretaget justeringer ved at inkorporere følgende procedurer. Som en integreret del af deres ansættelsespakke modtager alle nyansatte funktionærer nu vores Code of Conduct-retningslinjer sammen med deres ansættelseskontrakt. Herudover er det nu obligatorisk, at nye medarbejdere kort tid inde i deres ansættelse udtrykker positiv tilkendegivelse af forståelsen for vores retningslinjer i vores Code of Conduct i form af et læringskursus, der skal gennemgås og bestås.

Desuden havde vi i årsrapporten for 2022 fastlagt et mål for 2023 om, at alle nyansatte funktionærer i 2023 skal have gennemgået vores compliance kursus. De sidste kurser er gennemført i januar 2024, og dermed har alle nyansatte funktionærer i 2023 gennemført kurset.

For 2024 har vi en målsætning om at alle medarbejdere, der i deres daglige arbejde har kommerciel interaktion med kunder, leverandører eller andre samarbejdspartnere, deltager i et obligatorisk kursus inden for konkurrenceretlige forhold. Kurset afsluttes med, at hver enkelt medarbejder skal afgive en individuel underskrevet erklæring, hvor de forpligter sig til at overholde de gældende konkurrenceretlige regler. Dette initiativ styrker vores forpligtelse til et etisk og juridisk ansvarligt forretningsmiljø.

Vores whistleblowerordning er offentligt tilgængelig via Kemp & Lauritzens hjemmeside til brug for både medarbejdere og samarbejdspartnere og administreres af tredjepart. Ordningen gør det nemt og sikkert at foretage indberetning. I 2023 er whistleblowerordningen anvendt seks gange. Ledelsen forholder sig til samtlige indberetninger og alle seks indberetninger i 2023 har været af mindre væsentlig karakter. Vi opfordrer alle til at anvende ordningen, hvis de har kendskab til eventuelle lovovertrædelser eller afvigelser fra vores politikker for forretningsetik, som eksempelvis korrupsion eller sager om brud på menneskerettigheder.

## Leverandørstyring

Materialer og ydelser fra underleverandører indgår som et væsentligt element i vores leverancer til vores kunder. For at sikre at FN's Global Compact 10 principper for emner som menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, miljø og forretningsetik er i fokus hos vores leverandører, indgår en leverandørerklæring som et væsentligt element i vores indkøbsproces.

I 2023 har 83% af vores hundrede største leverandører underskrevet vores leverandørerklæring, sammenlignet med 82% i 2022. På trods af stigningen har vi ikke realiseret det mål, vi havde sat os for i 2023 på 85%. Alligevel er vores målsætning for 2024  $\geq 87\%$ . De hundrede største leverandører repræsenterer omkring 75% af vores samlede materialeleverancer.

## IT-sikkerhed og GDPR

IT spiller en afgørende rolle i vores forretning i dag og vil spille en endnu større rolle fremadrettet. IT er først og fremmest vigtigt i forhold til, at vi kan udføre vores opgaver og i forhold til at sikre et højt niveau af service til vores kunder. Derudover er IT et afgørende element i den grønne omstilling og et område, som Kemp & Lauritzen fokuserer endnu mere på i fremtiden.

Vi har gennem de senere år arbejdet indgående med at øge digitalisering af vores forretning, hvor blandt andet data om medarbejdere, kunder og deres installationer samt leverandører er i fokus. Data indsamles hovedsageligt af vores medarbejdere og kun i begrænset omfang via eksterne leverandører.

Vi sætter løbende fokus på dataetik, IT-sikkerhed og GDPR-lovgivning over for vores medarbejdere ved hjælp af kampagner, interne systemer og uddannelse. Baseret på den type data, som indsamles og opbevares i Kemp & Lauritzen, samt at Kemp & Lauritzen har en persondatapolitik, har vi vurderet, at det på nuværende tidspunkt ikke er nødvendigt med en specifik politik for dataetik.

# Ledelsesberetning

## **IT-sikkerhed**

Vores arbejde med IT-sikkerhed har fokus på at sikre, at vi altid kan servicere vores kunder, og at vi behandler data sikkert.

Vigtige data sikrer vi løbende imod uautoriseret og ulovlig opbevaring, behandling, adgang eller offentliggørelse. Således er der en vurdering af, hvilke medarbejdere som skal have adgang til hvilke data og tilpasset adgangen til data herefter.

I 2023 har vi fortsat vores arbejde med at styrke IT-sikkerheden i Kemp & Lauritzen for at sikre os imod det stigende digitale trusselsbillede, jf. omtalen under risikostyring. I lighed med 2022 har fokus i 2023 været på både proces, teknologi og adfærd i forhold til IT-sikkerhed. Desuden har vi videreført processen med at sikre en styret proces til at identificere, vurdere, mitigere og monitorere IT-risici, som sikrer, at det altid er de mest kritiske IT-risici, der er i fokus. I 2024 vil vi arbejde med at blive ISO 27001 certificeret (IT-sikkerhedsstandard).

## **Databeskyttelsesforordningen (GDPR)**

I Kemp & Lauritzen har vi et udvalg, som er bredt repræsenteret fra alle dele af forretningen, som sikrer, at persondata og overensstemmelse med Databeskyttelsesforordningen (GDPR) løbende overholdes.

Her sikrer vi eksempelvis, at en fuldkommen fortegnelse er tilgængelig, at databehandlaftaler løbende indgås og vedligeholdes, og at der anmeldes til Datatilsynet i eventuelle tilfælde af databrud. Vi har udarbejdet en specifik politik for persondata, der specificerer behandling af persondata i Kemp & Lauritzen.

## Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2023	2022	2023	2022
		Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Nettoomsætning	1	4.168	3.300	0	0
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-1.990	-1.526	0	0
Andre eksterne omkostninger		-291	-243	0	0
<b>Bruttofortjeneste</b>		<b>1.887</b>	<b>1.531</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Personaleomkostninger	2	-1.702	-1.399	0	0
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	3	-46	-38	0	0
<b>Resultat før finansielle poster</b>		<b>139</b>	<b>94</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder		0	0	99	64
Finansielle indtægter	4	20	1	16	0
Finansielle omkostninger	5	-7	-21	0	-16
<b>Resultat før skat</b>		<b>152</b>	<b>74</b>	<b>115</b>	<b>48</b>
Skat af årets resultat	6	-38	-20	-4	4
<b>Årets resultat</b>	7	<b>114</b>	<b>54</b>	<b>111</b>	<b>52</b>

## Balance 31. december

### Aktiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2023	2022	2023	2022
		Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Færdiggjorte udviklingsprojekter		26	29	0	0
Goodwill		249	267	0	0
Udviklingsprojekter under udførelse		13	7	0	0
<b>Immaterielle anlægsaktiver</b>	<b>8</b>	<b>288</b>	<b>303</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Grunde og bygninger		114	110	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		9	8	0	0
Indretning af lejede lokaler		9	12	0	0
<b>Materielle anlægsaktiver</b>	<b>9</b>	<b>132</b>	<b>130</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Kapitalandele i dattervirksomheder	10	0	0	560	493
<b>Finansielle anlægsaktiver</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>560</b>	<b>493</b>
<b>Anlægsaktiver</b>		<b>420</b>	<b>433</b>	<b>560</b>	<b>493</b>
Varebeholdninger	11	24	22	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		1.188	935	0	0
Igangværende arbejder for fremmed regning	12	402	268	0	0
Andre tilgodehavender		5	15	0	0
Tilgodehavender hos virksomhedsdeltagere og ledelse		2	0	2	0
Selskabsskat		0	6	0	4
Periodeafgrænsningsposter	13	27	17	0	0
<b>Tilgodehavender</b>		<b>1.624</b>	<b>1.241</b>	<b>2</b>	<b>4</b>
Værdipapirer		136	85	136	85

## Balance 31. december

### Aktiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2023	2022	2023	2022
		Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Likvide beholdninger		<b>34</b>	<b>104</b>	<b>0</b>	<b>5</b>
Omsætningsaktiver		<b>1.818</b>	<b>1.452</b>	<b>138</b>	<b>94</b>
Aktiver		<b>2.238</b>	<b>1.885</b>	<b>698</b>	<b>587</b>

## Balance 31. december

### Passiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2023	2022	2023	2022
		Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Selskabskapital		1	1	1	1
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		0	0	249	182
Overført resultat		695	584	446	402
<b>Egenkapital henført til kapitalejere af moderselskabet</b>		<b>696</b>	<b>585</b>	<b>696</b>	<b>585</b>
Minoritetsinteresser		17	15	0	0
<b>Egenkapital</b>		<b>713</b>	<b>600</b>	<b>696</b>	<b>585</b>
Hensættelse til udskudt skat	14	63	49	0	0
Andre hensættelser	15	12	10	0	0
<b>Hensatte forpligtelser</b>		<b>75</b>	<b>59</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Gæld til realkreditinstitutter		43	46	0	0
Anden gæld		140	136	0	0
<b>Langfristede gældsforpligtelser</b>	16	<b>183</b>	<b>182</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Gæld til realkreditinstitutter	16	5	6	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		460	457	0	0
Igangværende arbejder for fremmed regning	12	495	366	0	0
Gæld til tilknyttede virksomheder		0	0	0	2
Selskabsskat		10	0	2	0
Anden gæld	16	297	215	0	0
<b>Kortfristede gældsforpligtelser</b>		<b>1.267</b>	<b>1.044</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>Gældsforpligtelser</b>		<b>1.450</b>	<b>1.226</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>Passiver</b>		<b>2.238</b>	<b>1.885</b>	<b>698</b>	<b>587</b>

## Balance 31. december

### Passiver

Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	19
Nærtstående parter	20
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	21
Begivenheder efter statusdagen	22
Anvendt regnskabspraksis	23

# Egenkapitalopgørelse

## Koncern

	Selskabs- kapital	Overført resultat	Egenkapital ekskl. minoritets- interesser	Minoritets- interesser	I alt
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Egenkapital 1. januar	1	584	585	15	600
Betalt ordinært udbytte	0	0	0	-1	-1
Årets resultat	0	111	111	3	114
<b>Egenkapital 31. december</b>	<b>1</b>	<b>695</b>	<b>696</b>	<b>17</b>	<b>713</b>

## Moderselskab

	Selskabs- kapital	Reserve for nettop- skrivning efter den indre værdis metode	Overført resultat	I alt
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Egenkapital 1. januar	1	182	402	585
Udbytte fra tilknyttede virksomheder	0	-32	32	0
Årets resultat	0	99	12	111
<b>Egenkapital 31. december</b>	<b>1</b>	<b>249</b>	<b>446</b>	<b>696</b>

# Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern	
		2023	2022
		Mio. DKK	Mio. DKK
Årets resultat		114	54
Regulering	17	72	81
Ændring i driftskapital	18	-177	-93
<b>Pengestrømme fra drift før finansielle poster</b>		<b>9</b>	<b>42</b>
Renteindbetalinger og lignende		20	0
Renteudbetalinger og lignende		-7	-2
<b>Pengestrømme fra ordinær drift</b>		<b>22</b>	<b>40</b>
Betalt selskabsskat		-12	-1
<b>Pengestrømme fra driftsaktivitet</b>		<b>10</b>	<b>39</b>
Køb af immaterielle anlægsaktiver	8	-14	-9
Køb af materielle anlægsaktiver	9	-19	-37
Salg af materielle anlægsaktiver		17	0
Salg af finansielle anlægsaktiver mv.		0	5
Køb af værdipapirer		-70	-28
Salg af værdipapirer		9	0
<b>Pengestrømme fra investeringsaktivitet</b>		<b>-77</b>	<b>-69</b>
Tilbagebetaling af gæld til realkreditinstitutter		-1	-6
Tilbagebetaling af langfristet gæld i øvrigt		-3	-2
Betalt udbytte		-1	-1
Andre reguleringer		2	6
<b>Pengestrømme fra finansieringsaktivitet</b>		<b>-3</b>	<b>-3</b>
<b>Ændring i likvider</b>		<b>-70</b>	<b>-33</b>
Likvider 1. januar		104	137
<b>Likvider 31. december</b>		<b>34</b>	<b>104</b>
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		34	104
<b>Likvider 31. december</b>		<b>34</b>	<b>104</b>

# Noter til årsregnskabet

## 1. Nettoomsætning

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
<b>Geografiske markeder</b>				
Nettoomsætning, Danmark	4.134	3.278	0	0
Nettoomsætning, eksport	34	22	0	0
	<b>4.168</b>	<b>3.300</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Aktiviteter</b>				
Teknikhuse	1.314	1.419	0	0
Tekniske Entrepriser	1.416	714	0	0
Specialer	1.498	1.239	0	0
Intern samhandel	-74	-72	0	0
Øvrige aktiviteter	14	0	0	0
	<b>4.168</b>	<b>3.300</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Samhandel mellem forretningsområderne foretages henholdsvis som delesager og intern fakturering. Udelukkende intern fakturering mellem forretningsområderne er medtaget i oversigten ovenfor som intern samhandel.

## 2. Personaleomkostninger

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Lønninger	1.544	1.282	0	0
Pensioner	142	102	0	0
Andre omkostninger til social sikring	16	15	0	0
	<b>1.702</b>	<b>1.399</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Heraf udgør vederlag til bestyrelse</b>	<b>0,6</b>	<b>0,8</b>	<b>0,1</b>	<b>0,1</b>
<b>Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere</b>	<b>2.630</b>	<b>2.304</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Noter til årsregnskabet

### 3. Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	29	28	0	0
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	12	13	0	0
Gevinst og tab ved afhændelse	5	-3	0	0
	<b>46</b>	<b>38</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 4. Finansielle indtægter

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Andre finansielle indtægter	20	1	16	0
	<b>20</b>	<b>1</b>	<b>16</b>	<b>0</b>

### 5. Finansielle omkostninger

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Andre finansielle omkostninger	7	21	0	16
	<b>7</b>	<b>21</b>	<b>0</b>	<b>16</b>

### 6. Skat af årets resultat

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Årets aktuelle skat	24	15	4	-4
Årets udskudte skat	14	5	0	0
	<b>38</b>	<b>20</b>	<b>4</b>	<b>-4</b>

# Noter til årsregnskabet

## 7. Resultatdisponering

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	99	60
Minoritetsinteressers andel af dattervirksomheders resultat	3	2	0	0
Overført resultat	111	52	12	-8
	<b>114</b>	<b>54</b>	<b>111</b>	<b>52</b>

## 8. Immaterielle anlægsaktiver

Koncern	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Goodwill	Udviklingsprojekter under udførelse
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Kostpris 1. januar	50	497	7
Tilgang i årets løb	7	1	13
Afgang i årets løb	0	0	-7
Kostpris 31. december	57	498	13
Ned- og afskrivninger 1. januar	21	230	0
Årets afskrivninger	10	19	0
Ned- og afskrivninger 31. december	31	249	0
<b>Regnskabsmæssig værdi 31. december</b>	<b>26</b>	<b>249</b>	<b>13</b>

Færdiggjorte udviklingsprojekter omfatter udvikling af selskabets ERP-løsning samt øvrige IT-løsninger. Udviklingsprojekter under udførelse omfatter udvikling af diverse softwareplatforme.

Udviklingsprojekter under udførelse sammensætter sig i al væsentlighed af eksterne omkostninger samt direkte lønninger, som registreres gennem selskabets interne projektmodul. Det er ledelsens vurdering, at det er teknisk muligt at afslutte udviklingsprojekter under udførelse, som forventes færdiggjort i 2024.

Den regnskabsmæssige værdi udgør pr. 31.12.2023 i alt 13 mio. DKK Softwareplatformene forventes at medføre forbedret effektivitet og dermed konkurrencemæssige fordele i efterfølgende perioder.

# Noter til årsregnskabet

## 9. Materielle anlægsaktiver Koncern

	Grunde og bygninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af lejede lokaler
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Kostpris 1. januar	192	52	49
Tilgang i årets løb	9	6	4
Afgang i årets løb	0	-9	-7
Kostpris 31. december	201	49	46
Ned- og afskrivninger 1. januar	82	44	37
Årets afskrivninger	5	5	2
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	-9	-2
Ned- og afskrivninger 31. december	87	40	37
<b>Regnskabsmæssig værdi 31. december</b>	<b>114</b>	<b>9</b>	<b>9</b>

## 10. Kapitalandele i dattervirksomheder

	Moderselskab	
	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK
Kostpris 1. januar	311	311
Kostpris 31. december	311	311
Værdireguleringer 1. januar	182	146
Årets resultat	99	64
Modtagne udbytter	-32	-28
Værdireguleringer 31. december	249	182
<b>Regnskabsmæssig værdi 31. december</b>	<b>560</b>	<b>493</b>

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Ejerandel
Kemp & Lauritzen A/S	Albertslund	97%

# Noter til årsregnskabet

## 11. Varebeholdninger

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Færdigvarer og handelsvarer	24	22	0	0
	<b>24</b>	<b>22</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## 12. Igangværende arbejder for fremmed regning

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Salgsværdi af igangværende arbejder	4.805	3.525	0	0
Modtagne acantobetalinge	-4.898	-3.623	0	0
	<b>-93</b>	<b>-98</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Indregnet således i balancen:				
Igangværende arbejder for fremmed regning under aktiver	402	268	0	0
Modtagne forudbetalinger under passiver	-495	-366	0	0
	<b>-93</b>	<b>-98</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Kemp & Lauritzens omsætning, indregning af igangværende arbejder mv. opgøres, jf. omtale, under anvendt regnskabspraksis på grundlag af en færdiggørelsesgrad pr. projekt. Der er usikkerhed forbundet med opgørelse af færdiggørelsesgraden samt det forventede totale ressourceforbrug relateret til hvert enkelt projekt. Den faktiske realisation kan føre til positive eller negative afvigelser i forhold til de indregnede skøn, og afvigelserne kan være væsentlige. Usikkerheden, som er knyttet til opgørelsen, vurderes at være på et højere niveau end tidligere år blandt andet fordi Kemp & Lauritzen har flere større projekter end tidligere.

## 13. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalinger på forsikringer, husleje og IT-licenser.

## Noter til årsregnskabet

### 14. Hensættelse til udskudt skat

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Hensættelse til udskudt skat 1. januar	49	44	0	0
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	14	5	0	0
<b>Hensættelse til udskudt skat 31. december</b>	<b>63</b>	<b>49</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 15. Andre hensættelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter hovedsageligt forventede omkostninger til garantiforpligtigelser samt returvarer, tab på igangværende arbejder for fremmed regning.

### 16. Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
<b>Gæld til realkreditinstitutter</b>				
Efter 5 år	32	30	0	0
Mellem 1 og 5 år	11	16	0	0
Langfristet del	43	46	0	0
Inden for 1 år	5	6	0	0
	<b>48</b>	<b>52</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Noter til årsregnskabet

### 16. Langfristede gældsforpligtelser

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Anden gæld				
Efter 5 år	127	124	0	0
Mellem 1 og 5 år	13	12	0	0
Langfristet del	140	136	0	0
Inden for 1 år	1	0	0	0
Øvrig kortfristet gæld	296	215	0	0
	<b>437</b>	<b>351</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 17. Pengestrømsopgørelse - reguleringer

	Koncern	
	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK
Finansielle indtægter	-20	-1
Finansielle omkostninger	7	21
Af- og nedskrivninger inklusive tab og gevinst ved salg	45	38
Skat af årets resultat	38	20
Andre reguleringer	2	3
	<b>72</b>	<b>81</b>

### 18. Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital

	Koncern	
	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK
Ændring i varebeholdninger	-2	-5
Ændring i tilgodehavender	-389	-187
Ændring i andre hensatte forpligtelser	2	2
Ændring i leverandører mv.	212	97
	<b>-177</b>	<b>-93</b>

# Noter til årsregnskabet

## 19. Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser

### Pant og sikkerhedsstillelse

Den regnskabsmæssige værdi der er stillet til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter, udgør i alt 45,6 mio. DKK

	Koncern		Moderselskab	
	2023	2022	2023	2022
Leje- og leasingforpligtelser	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter frem til udløb i alt	202	178	0	0

### Andre eventualforpligtelser

Koncernens selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Koncernens selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytteskat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre at koncernens hæftelse udgør et større beløb.

Kemp & Lauritzen er, som del af sin forretningskarakter, part i forskellige uoverensstemmelser, tvister og voldgiftssager. Det vurderes i alle tilfælde, i hvilket omfang sagerne kan medføre forpligtelser for Kemp & Lauritzen samt sandsynligheden herfor. Tilgængelig information og juridiske vurderinger fra rådgivere danner grundlag for ledelsens skøn. Udfaldet kan være vanskeligt at vurdere, og resultatet kan i sagens natur afvige fra Kemp & Lauritzens vurdering.

## 20. Nærtstående parter

	Grundlag
<b>Bestemmende indflydelse</b>	
AXEL MUUSFELDT'S FOND	Ejer
Roskildevej 12	
2620 Albertslund	

### Transaktioner

Selskabet har valgt kun at oplyse om transaktioner, der ikke er foretaget på normale markedsvilkår efter årsregnskabslovens § 98 c, stk. 7.

Der har i året ikke været gennemført transaktioner på ikke normale markedsvilkår.

## Noter til årsregnskabet

### 21. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

	Koncern		Morderselskab	
	2023	2022	2023	2022
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
PricewaterhouseCoopers				
Revisionshonorar	1	1	0	0
Andre ydelser	7	0	0	0
	<b>8</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 22. Begivenheder efter statusdagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

# Noter til årsregnskabet

## 23. Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Axel Muusfeldts Fond Holding A/S for 2023 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Koncernregnskabet og årsregnskabet for 2023 er aflagt i Mio. DKK.

### Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb. Herved fordeles kurstab og gevinst over løbetiden.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

### Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Axel Muusfeldts Fond Holding A/S samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

### Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser udgør en andel af koncernens samlede egenkapital. Årets resultat fordeles i resultatdisponeringen på den del, som kan henføres til minoriteterne og den del, som kan henføres til modervirksomhedens kapitalejere. Minoritetsinteresser indregnes til den regnskabsmæssige værdi af de overtagne aktiver og forpligtelser på tidspunktet for erhvervelse af dattervirksomheder.

### Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

### Segmentoplysning om nettoomsætning

Oplysninger om aktiviteter og geografiske markeder er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Koncernens aktiviteter anses som det primære segmentområde.

# Noter til årsregnskabet

## Resultatopgørelse

### Nettoomsætning

Ved salg af tjenesteydelser indregnes nettoomsætning, når fordele og risici er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå koncernen.

Igangværende arbejder for fremmed regning (entreprisekontrakter) indregnes i takt med, at produktionen udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Denne metode anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på entreprisekontrakten og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå koncernen. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på entreprisekontrakten.

### Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer efter regulering for forskydning i beholdninger af disse varer mv. fra primo til ultimo. I posten indgår eventuelt svind og sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger.

### Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

### Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusive feriepenge og pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til selskabets medarbejdere.

### Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

### Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posten "Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder".

### Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

### Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med alle danske tilknyttede virksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

# Noter til årsregnskabet

## Balance

### Immaterielle anlægsaktiver

#### *Goodwill*

Goodwill er positive forskelsbeløb mellem kostpris og dagsværdi af overtagne aktiver og forpligtelser i virksomhedsovertagelser. Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 5 år, men kan i visse tilfælde udgøre op til 20 år for strategisk erhvervede virksomheder med stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil, hvis den længere afskrivningsperiode vurderes bedre at afspejle nytten af de pågældende ressourcer.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

#### *Udviklingsprojekter*

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle aktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle aktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle aktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger med fradrag af udskudt skat på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle aktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 3-5 år.

Immaterielle rettigheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

### Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	5-40 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4-7 år
Indretning af lejede lokaler	5-10 år

Restværdierne for anlægsaktiverne er fastsat til nul.

# Noter til årsregnskabet

## Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, gennemføres en nedskrivningstest for at fastslå, om genindvindingsværdien er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Hvis det er tilfældet nedskrives der til denne lavere genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien for aktivet opgøres som den højeste værdi af nettosalgsprisen og kapitalværdien. Er det ikke muligt at fastsætte en genindvindingsværdi for det enkelte aktiv, vurderes aktiverne samlet i den mindste gruppe af aktiver, hvor der ved en samlet vurdering kan fastsættes en pålidelig genindvindingsværdi.

Goodwill, ejendomme og andre aktiver, hvor det ikke er muligt at opgøre nogen selvstændig kapitalværdi, da aktivet i sig selv ikke genererer fremtidige pengestrømme, vurderes for nedskrivningsbehov sammen med den gruppe af aktiver, hvortil de kan henføres.

## Kapitalandele i dattervirksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posten "Kapitalandele i dattervirksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af eventuelle merværdier og goodwill opgjort på tidspunktet for anskaffelsen af virksomhederne.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne.

Dattervirksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til DKK 0. Hvis moderselskabet har en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

## Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgs- og færdiggørelsesomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

## Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket normalt udgør nominal værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

## Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden. Færdiggørelsesgraden opgøres som andelen af de afholdte kontraktomkostninger i forhold til kontraktens forventede samlede omkostninger. Når det er sandsynligt, at de samlede kontraktomkostninger vil overstige de samlede indtægter på en kontrakt, indregnes det forventede tab i resultatopgørelsen.

Når salgsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til medgåede omkostninger eller en lavere nettorealiseringsværdi.

Modtagne acountobetalingen fragår i salgsværdien. De enkelte kontrakter klassificeres som tilgodehavender, når nettoværdien er positiv, og som forpligtelser, når nettoværdien er negativ.

# Noter til årsregnskabet

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

## Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger, der vedrører efterfølgende år. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

## Værdipapirer

Værdipapirer, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter børsnoterede obligationer og aktier, der måles til dagsværdien på balancedagen. Dagsværdien opgøres på grundlag af den senest noterede salgskurs.

## Hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, returvarer, tab på igangværende arbejder for fremmed regning, besluttede og offentliggjorte omstruktureringer mv.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af fejl og mangler inden for garantiperioden.

Ved erhvervelse af virksomheder og kapitalandele i tilknyttede virksomheder hensættes til omkostninger vedrørende omstruktureringer i den overtagne virksomhed, som er besluttet og offentliggjort inden overtagelsestidspunktet.

Når det er sandsynligt, at de samlede omkostninger vil overstige de samlede indtægter på et igangværende arbejde for fremmed regning, hensættes til dækning af det samlede tab, der påregnes ved det pågældende arbejde.

## Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Der indregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke-skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvis disse - bortset fra ved virksomhedsovertagelser - er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på det regnskabsmæssige resultat eller den skattepligtige indkomst.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettiget skattemæssigt underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser præsenteres modregnet inden for samme juridiske skatteenhed.

## Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatte. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

## Finansielle gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominel værdi.

# Noter til årsregnskabet

## Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser udgøres af modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

## Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

### *Pengestrøm fra driftsaktivitet*

Pengestrømme fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

### *Pengestrøm fra investeringsaktivitet*

Pengestrømme fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver samt værdipapirer.

### *Pengestrøm fra finansieringsaktivitet*

Pengestrømme fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

### *Likvider*

Likvide midler består af bankindeståender.

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

## Hoved- og nøgletal

### Forklaring af nøgletal

Afkastningsgrad	Resultat af ordinær primær drift x 100 / Samlede aktiver ultimo
Egenkapitalforrentning	Ordinært resultat efter skat x 100 / Gennemsnitlig egenkapital
Likviditetsgrad	Omsætningsaktiver / Kortfristet gæld x 100
Soliditetsgrad	Egenkapital ultimo x 100 / Samlede aktiver ultimo